

Podstawa Wszelkich Przymiotów Dobrych

FPMT Inc.
1632 SE 11th Avenue
Portland, OR 97214 USA
www.fpmt.org

Podstawa Wszelkich Przymiotów Dobrych

YÖN TÄN KÜN GYI ZHIR GYUR DRIN CHÄN JE

**Podstawą wszelkich przymiotów dobrych jest Guru
łaskawy, doskonały i nieskalany;**

TSHÜL ZHIN TEN PA LAM GYI TSA WA RU

Powierzenie się mu należyte jest korzeniem ścieżki.

LEG PAR THONG NÄ BÄ PA DU MA YI

**Proszę o błogosławieństwo, bym widząc to jasno i czyniąc
wysitek wielki,**

GÜ PA CHHEN PÖ TEN PAR JIN GYI LOB

Z wysoką czcią na [Guru] polegał.

LÄN CHIG NYE PÄI DÄL WÄI TEN ZANG DI

**Proszę o błogosławieństwo, bym rozumiejąc, iż ta
drogocenna i swobodna egzystencja ponowna ma miejsce
raz tylko,**

SHIN TU NYE KA DÖN CHHEN SHE GYUR NÄ

Jest wysoce doniosła i trudna do uzyskania powtórnego,

NYIN TSHÄN KÜN TU NYING PO LEN PÄI LO

Wytworzył umysł, który bezustannie,

GYÜN CHHÄ ME PAR KYE WAR JIN GYI LOB

W dzień i noc przyjmuje [jedynie] jej istotę.

LÜ SOG YO WA CHHU YI CHHU BUR ZHIN

To życie jest tak nietrwałe jak bąbelek wodny;
NYUR DU JIG PÄI CHHI WA DRÄN PA DANG
Rozważaj jak szybko niszczeje i śmierć przychodzi.
SHI WÄI JE SU LÜ DANG DRIB MA ZHIN
Po śmierci zaś, całkiem jak cień za ciałem podąża,
KAR NAG LÜ DRÄ CHHI ZHIN DRANG WA LA
Tak podążają [za nami] skutki karmy czarnej i białej.

NGE PA TÄN PO NYE NÄ NYE PÄI TSHOG
Będąc przekonany o tym mocno i ostatecznie,
THRA ZHING THRA WA NAM KYANG PONG BA DANG
Proszę o błogosławieństwo, bym baczył nieustannie,
GE TSHOG THA DAG DRUB PAR JE PA LA
Aby zło nawet najdrobniejsze porzucać
TAG TU BAG DANG DÄN PAR JIN GYI LOB
I spełniać wszelkie uczynki zasługę przynoszące.

CHÄ PÄ MI NGOM DUG NGÄL KÜN GYI GO
Zabieganie o przyjemności samsary to drzwi
do cierpienia wszelakiego:
YI TÄN MI RUNG SI PÄI PHÜN TSHOG KYI
Nieprawne są one i oparcia dać niezdolne.
NYE MIG RIG NÄ THAR PÄI DE WA LA
Proszę o błogosławieństwo bym, rozeznając te ułomności,
DÖN NYER CHHEN POR KYE WAR JIN GYI LOB
Wytworzył pragnienie silne błogości wyzwolenia.

NAM DAG SAM PA DE YI DRANG PA YI

Gdy jest się wiedzionym przez tę myśl nieskalaną,

DRÄN DANG SHE ZHIN BAG YI CHHEN PO YI

Przytomność, czujność i wielka ostrożność powstają.

TÄN PÄI TSA WA SO SOR THAR PA LA

Korzeń tych nauk to przestrzeganie ślubowań pratimokszy:

DRUB PA NYING POR JE PAR JIN GYI LOB

**Proszę o błogosławieństwo, bym tę praktykę podstawową
opanował.**

RANG NYI SI TSHOR LHUNG WA JI SHIN DU

Jakom ja spadł w morze samsary,

MAR GYUR DRO WA KÜN KYANG DE DRA WAR

Tak też spadły wszystkie matczyne istoty wędrujące.

THONG NÄ DRO WA DRÖL WÄI KHUR KHYER WÄI

**Proszę o błogosławieństwo, bym to widział, ćwiczył się
w bodhicitcie najwyższej**

JANG CHHUB SEM CHHOG JONG PAR JIN GYI LOB

**I odpowiedzialność przyjmował za wyswobodzenie istot
wędrujących.**

SEM TSAM KYE KYANG TSHÜL THRIM NAM SUM LA

**Jeśli rozwinę bodhicitte jedynie, lecz trzech rodzajów
moralności nie będę uprawiał,**

GOM PA ME NA JANG CHHUB MI DRUB PAR

Nie osiągnę oświecenia.

LEG PAR THONG NÄ GYÄL SÄ DOM PA LA

Rozeznając to jasno,

TSÖN PA DRAG PÖ LOB PAR JIN GYI LOB

**Proszę o błogosławieństwo, bym ślubowania bodhisattwy
praktykował z wielką energią.**

LOG PÄI YÜL LA YENG WA ZHI JE CHING

**Proszę o błogosławieństwo, bym gdy już rozpraszanie
uwagi na przedmioty niewłaściwe pohamuję**

YANG DAG DÖN LA TSHÜL ZHIN CHÖ PA YI

I znaczenie rzeczywistości prawidłowo rozbioreę,

ZHI NÄ LHAG THONG ZUNG DU DREL WÄI LAM

Wytworzył szybko w nurcie umysłu mego

NYUR DU GYÜ LA KYE WAR JIN GYI LOB

Ścieżkę zwartą trwania spokojnego i wglądu szczególnego.

THÜN MONG LAM JANG NÖ DU GYUR PA NA

**Gdy przez ćwiczenie się na ścieżce powszechnej
naczyniem nieskalanym się stanę,**

THEG PA KÜN GYI CHHOG GYUR DOR JEI THEG

Proszę o błogosławieństwo, bym osiągnął

KÄL ZANG KYE BÖI JUG NGOG DAM PA DER

Wejście święte szczęśliwców:

DE LAG NYI DU JUG PAR JIN GYI LOB

Najwyższy pojazd wadźra.

DE TSHE NGÖ DRUB NAM NYI DRUB PÄI ZHI

Tymczasem podstawą uzyskania dwóch osiągnięć
NAM DAG DAM TSHIG DOM PAR SUNG WA LA
Jest przestrzeganie ślubowań czystych i samai.
CHÖ MA MIN PÄI NGE PA NYE GYUR NÄ
Będąc przekonany o tym niezłomnie,
SOG DANG DÖ TE SUNG WAR JIN GYI LOB
Proszę o błogosławieństwo, bym chronił tych ślubowań
i poręczeń jak życia własnego.

DE NÄ GYÜ DEI NYING PO RIM NYI KYI
Dalej, pojąwszy ważkość dwóch etapów,
NÄ NAM JI ZHIN TOG NÄ TSÖN PA YI
Istotę Wadźrajany,
THÜN ZHII NÄL JOR CHHOG LÄ MI YEL WAR
Proszę o błogosławieństwo, bym praktykując z energią
wielką, i nie zaniechując nigdy zajęć czworakich,
DAM PÄI SUNG ZHIN DRUB PAR JIN GYI LOB
Nauki Guru świętego urzeczywistnił.

DE TAR LAM ZANG TÖN PÄI SHE NYEN DANG
Takoż niechaj guru, którzy ścieżkę szlachetną pokazują,
TSHÜL ZHIN DRUB PÄI DROG NAM ZHAB TÄN CHING
I przyjaciele duchowi, którzy ją uprawiają, mają długie
życie.
CHHI DANG NANG GI BAR DU CHÖ PÄI TSHOG
Proszę o błogosławieństwo, bym w pełni uśmierzył
NYE WAR ZHI WAR JIN GYI LAB TU SÖL

Wszelkie przeszkody zewnętrzne i wewnętrzne.

KYE WA KÜN TU YANG DAG LA MA DANG

**Niech we wszystkich egzystencjach moich nigdy nie będę
oddzielony od guru doskonałych**

DRÄL ME CHHÖ KYI PÄL LA LONG CHÖ CHING

I Dharmą wspaniałą się raduję.

SA DANG LAM GYI YÖN TÄN RAB DZOG NÄ

Niech przez wypełnienie poszczególnych etapów i ścieżek,

DOR JE CHHANG GI GO PHANG NYUR THOB SHOG

Stan Wadžradhary prędko uzyskam.

Podstawa Wszystkich Przymiotów Dobrych (Yon tan gzhir gyur ma). Ułożył Lama Tsongkhapa. Przekład ze zbioru Jorchö oprac. Czig. Ailsa Cameron, Wisdom Publications, 1988. Lekko poprawili Czig. Constance Miller i Nick Rimbush, kwiecień 1999. Wymowę przejrział i poprawił Czig. Tenzin Tsomo, FPMT, Education Services, czerwiec 2016. Przełożył na polski Chizen.

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition

The Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition (FPMT), pol. Fundacja Zachowania Tradycji Mahajany, jest dynamiczną organizacją o zasięgu ogólnościatowym oddaną szkoleniu i służbie publicznej. Założona przez Lamę Thubtena Yeshe i Lamę Zopę Rinpoche'go, wpływa na życie istot na całym świecie. W latach siedemdziesiątych ub. wieku, młodzi mieszkańcy Zachodu, zainspirowani inteligencją i praktycznością postawy buddyjskiej, nawiązali w Nepalu kontakt z tymi lamami, i tak narodziła się ta organizacja. Obecnie obejmuje 161 ośrodków Dharmy w trzydziestu ośmiu krajach, przedsięwzięcia, pomoc społeczną i wydawnictwa. Kontynuujemy niesienie oświeconego postania współczucia, mądrości i pokoju dla świata.

Zapraszamy do przyłączenia się do nas i naszej pracy w celu rozwijania współczucia na świecie! Odwiedź naszą stronę www.fpmt.org, żeby znaleźć ośrodek w pobliżu ciebie, program nauczania odpowiadający twoim potrzebom, materiały do praktyki, wyposażenie do medytacji, sztukę sakralną oraz nauki w internecie. Oferujemy program dla członków dający przywileje, takie jak magazyn Mandala i zniżki w internetowym Sklepie Fundacji. Zwróć też uwagę na ogromne przedsięwzięcia realizowane przez Lamę Zopę Rinpoche'go w celu zachowania tradycji Mahajany i niesienia pomocy w kładzeniu kresu cierpieniu w dzisiejszym świecie. Na koniec nie wahaj się nigdy kontaktować z nami, jeśli możemy służyć ci pomocą.

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition
1632 SE 11th Avenue
Portland, OR 97214 USA
(503) 808-1588
www.fpmt.org

SŁOWNICZEK

bodhicitta

Umysł oświecenia. Zasadnicza świadomość łącząca dwa czynniki: 1) chęć uwolnienia wszystkich istot od cierpienia. 2) wynikającą stąd chęć osiągnięcia oświecenia. Ten spontaniczny i altruistyczny umysł oświecenia może być albo aspiracyjny, albo zaangażowany. Słowo sanskryckie. Odpowiednik tybetański: *jang-chub sem*. Pisownia ang.: *bodhicitta*.

bodhisattwa

Ten, kto posiada bodhicittę. Sanskr. Tybet. *jang-chub-sem-pa*. Ang. *bodhisattva*.

czworakie zajęcia

„Są różne sposoby dzielenia dnia na okresy zajęć, jak cztery sześciogodzinne okresy zajęć, dwa w dzień i dwa w nocy, albo sześć czterogodzinnych okresów zajęć, trzy w dzień i trzy w nocy”. Z komentarza Khunu Lamy Rinpoche'go, patrz <https://www.lamayeshe.com/article/commentary-foundation-all-good-qualities>

Dharma

Drugi klejnot chroniący. Dosłownie „to co podtrzymuje lub chroni (nas od cierpienia)”. A stąd przynosi nam szczęście i prowadzi ku wyzwoleniu i oświeceniu. W buddyźmie, Dharma absolutna jest urzeczywistnieniem osiągniętym na ścieżce do wyzwolenia i oświecenia. Natomiast przez Dharmę konwencjonalną rozumie się zarówno nauki Buddy, jak i czyny cnotliwe. Sanskr. Tybet. *chö*.

dwa osiągnięcia

Dwa rodzaje urzeczywistnienia lub osiągnięcia duchowego: pospolite i najwyższe. Urzeczywistnienie lub osiągnięcie pospolite to moce duchowe uzyskane jako produkt uboczny ścieżki duchowej. Osiągnięcie najwyższe odnosi się do wielkiego wyswobodzenia lub oświecenia. Sanskr. *siddhi*. Tybet. *ngö-drub*. Ang. (the) two attainments.

dwa etapy

Dwa etapy Jogatantry Najwyższej. Pierwszy to etap wytwarzania (tybet. *kye-rim*), w którym ćwiczy się ukazywanie się wybranego przez siebie bóstwa medytacyjnego. Drugi to etap wypełnienia (tybet. *dzok-rim*), w którym przez praktyki takie jak ogień wewnętrzny uzyskuje się kontrolę nad ciałem wadźra. Ang. *(the) two stages*.

guru

Przewodnik duchowy lub nauczyciel. Ten, który wskazuje uczniowi ścieżkę do wyzwolenia i oświecenia. Dosłownie „ciężki”, tj. ciężki od znajomości Dharmy. W tantrze uważa się swego nauczyciela za nieoddzielnego od bóstwa medytacyjnego i dających schronienie Trzech Klejnotów. Sanskr. Tybet. *lama*.

istoty wędrujące

Istoty czujące, które przechodzą z jednej domeny istot do innej, odradzają się wewnątrz egzystencji cyklicznej, czyli samsary. Są istotami matczynymi w tym sensie, że w ciągu eonów każda z nich była rodzicem każdej innej. Pisownia ang. *migratory beings, transmigratory beings*.

Jogatantra

Trzecia z czterech klas tantry buddyjskiej. Dosłownie: „związek”. W porównaniu z dwiema poprzednimi tantrami, w Jogatantrze kładzie się zwiększony nacisk na aktywność wewnętrzną. Sanskr. Pisownia ang. *Yoga Tantra, Yogatantra*.

Jogatantra Najwyższa

Czwarty i najwyższy dział praktyki tantrycznej, zwany niekiedy Maha-annutara Jogatantra. Składa się z dwóch etapów: wytwarzania i wypełnienia. Przez tę praktykę można osiągnąć pełne oświecenie w ciągu jednego życia. Sanskr. *Annutara Yoga Tantra (Yogatantra)*. Tybet. *la-na med-pa näl-jor gyi-gym*. Ang. *Highest Yoga Tantra (Yogatantra)*.

karma

Czyn. Działanie przyczyny i skutku, gdzie czyny dodatnie (cnotliwe) wytwarzają szczęście, a czyny ujemne (niecnotliwe) wytwarzają cierpienie. Sanskr. Tybet. *lä*.

nurt umysłu

Ciągłość przepływu przyczyny i skutku i możliwości odrodzenia. (patrz „cittasamtana” w The Princeton Dictionary of Buddhism. Ed. Robert E. Buswell Jr. & Donald S. Lopez Jr. Princeton University Press, 2013). Sanskr. *cittasamtana*. Tybet. *sems rgy ud/sems rgy un*. Pisownia ang. *(one's) mindstream*.

pratimoksha

Różne poziomy indywidualnych ślubowań wyzwolenia dla osób świeckich i wyświęconych, włączając pięć ślubowań świeckich (tybet. *ge-nyen*) oraz ślubowania nowicjusza i ślubowania pełnego wyświęcenia składane przez mnichów i mniszki. Sanskr. Pisownia ang. *pratimoksha*.

przyjaciel duchowy

Nauczyciel duchowy lub guru. Sanskr. *kalyana mitra*. Tybet. *ge-wai she-nyen*. Pisownia ang. *spiritual friend, virtuous friend, noble friend, friend of virtue*.

samaja

Święte słowo honoru dawane przez ucznia w czasie inicjacji, a także składane przezeń wówczas rękojmię i zobowiązania, że przez całe życie będzie dotrzymywał ślubowań tantrycznych i wykonywał określone praktyki związane z bóstwem. Np. codziennie będzie odmawiał sadhanę lub każdego dziesiątego i dwudziestego piątego dnia miesiąca tybetańskiego złoży ofiarę w czasie Pudzi Guru. Sanskr. Tybet. *dam-tsig*. Pisownia ang. *samaya*.

samsara

Dosłownie: wędrowanie. Egzystencja cykliczna. Sześć domen egzystencji uwarunkowanej, w tym trzy domeny niższe: piekieł, głodnych zjaw (sansk. *pretów*) i zwierząt, oraz trzy domeny wyższe: ludzi, półbogów (sansk. *asurów*) i bogów (sansk. *surów*). Nie mający początku, powtarzający się cykl śmierci i odradzania się kontrolowany przez złudzenia i karmę, brzemienno cierpieniem. Odnosi się też do skażonego agregatu pięciu składników (sansk. *skandha*) tworzących istotę czującą: 1) formy czyli materialności (sansk. *rupa*), 2) czucia, które dzieli się na przyjemne, nieprzyjemne i neutralne (sansk. *vedana*), 3) świadomego rozróżniania (sansk. *samjna*), 4) czynników warunkujących lub

działania woluntarnego (sansk. *samskara*), 5) świadomości lub świadomości zmysłowej (sansk. *vijnana*). (patrz „skandha” w The Princeton Dictionary of Buddhism. Ed. Robert E. Buswell Jr. & Donald S. Lopez Jr. Princeton University Press, 2013). Sanskr. Tybet. *'khor ba*.

tantra

Dosłownie: nić, ciągłość. Tajemne nauki Buddy. Święty tekst wraz z zawartymi w nim naukami i praktykami. Inne nazwy: Wadžrajana, Mantrajana. Sanskr. Tybet. *gyü*.

trzy rodzaje moralności

Trzy postacie doskonałości moralnej: powstrzymanie się od czynienia zła, gromadzenie zasługi i przynoszenie korzyści czującym istotom.

wadźra

Dosłownie: niełamiwy. Słowo tłumaczone niekiedy jako „piorun”, ale zwykle pozostawiane nieprzetłumaczone. Wadźra to rekwizyt z czterema lub pięcioma wygiętymi kółkami prętami, używany w praktyce tantrycznej. Sanskr. Tybet. *dorje*. Pisownia ang. *vajra*.

Wadžradhara

Męskie bóstwo medytacyjne, kształt, poprzez który Budda Siakjamuni ujawnił naukę tajemnej mantry. Sanskr. Tybet. *Dorje Chang*. Pisownia ang. *Vajradhara*.

Wadžrajana

Pojazd niełamiwy lub pojazd piorunowy. Druga z dwóch ścieżek Mahajany. Zwana też Tantrajaną lub Mantrajaną. Najszybszy pojazd buddyzmu, pozwalający pewnym praktykującym osiągnąć oświecenie w ciągu pojedynczego życia. Sanskr. Tybet. *rdo rje theg pa*. Pisownia ang. *Vajrayana*.

oprac. na podstawie glosarium z Lama Yeshe Wisdom Archive (patrz <https://www.lamayeshe.com/glossary/>) oraz innych źródeł.